

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almenyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

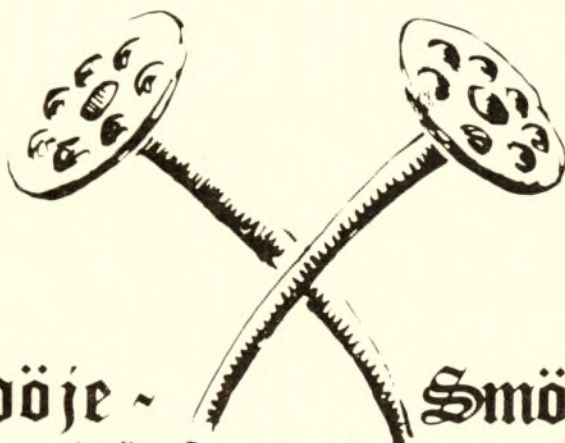
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ledöje - Smörum
historisk forening og arkiv

3. årgang

Nr.1 1981

Formandens beretning 1980.

Det at skulle formulere Historisk Forenings aktiviteter i det forløbne år medfører helt automatisk en proces i efterrationalisering. Har vi præsteret, hvad vore medlemmer har forventet, har vi levet op til de forventninger, vi selv har haft i bestyrelsen, har vi levet op til formålsparagraffen? Jeg håber, det følgende vil give et positivt svar på alle tre spørgsmål.

Generalforsamlingen den 27. febr. 1980 gav ingen ændringer i bestyrelsens sammensætning. Helge Nielsen er dog senere trådt ind som suppleant for Inge-Lis Nielsen. I bestyrelsesmøderne har desuden deltaget Kirsten Fauk fra turudvalget og senere er Ove Holmfred kommet med som redaktør af vores publikationer. Det giver selvfølgelig en stor kreds, men det er vigtigt, at vi kender hinandens indstilling og arbejdsmetoder for at opnå et godt og effektivt samarbejde.

I det forløbne år er medlemstallet steget til ca. 170 -en stigning på 20 -, hvilket vi naturligvis er glade for.

Foredragsrækken 79-80 samlede i sin sidste halvdel mange tilhørere. Museumsinspektør Vebæk viste i sit foredrag om "Danefæ"lysbilleder bl.a. af de fund, der for mange år siden er gjort i kommunen, dels af nogle armringe af guld, dels af nogle våbenfund fra bronceal-

deren. Den 12. febr. fortalte museumsinspektør Hans Stiesdal om "Borgbyggeri i middelalderen". Vi fik et nøje billede af vores lokale "Smørholm" ved Edelgave. Det foredrag, der fulgte generalforsamlingen bragte os til gengæld så langt væk som til Annapurnas højland. Det var en aften med noget helt andet. Det fik vi også ved sæsonens afsluttende foredrag med ingeniør, forfatter Tons Brunés, som fortalte om sit eget syn på fortidens kraftkilder, pyramideforskning og historieforskning. Spændende og specielt.

I den efterfølgende sæson bliver vi indenlands. Kontorchef Jan Møller indledte 7. okt. med et foredrag om "borger i middelalderens København". Det gav et levende indtryk af livet i den periode. 4. nov holdt B. Waagepetersen foredrag om "slægten Tutein", der som bekendt ejede Edelgave i en lang periode. Vi lånte en sal på Edelgave til denne aften, og hele skaren fik af Gudmund Jørgensen og frue lov til at gå rundt i hele hovedbygningen efter foredraget. Poul Hammerich sluttede året af den 2. dec. Et resultat af denne aften, som blev muligjortsammen med biblioteket, kan ses andetsteds i bladet.

Turudvalget lagde ud den 6. juni med en aften-cykeltur. Vi mødtes ved Ledøje kirke og var med til at ringe solen ned. Derefter cyklede vi til Egegården, hvorfra vi gik ned mod Grønsøen for at se på de gamle egetræer dér. Vi gik rundt om Nørregården hjem. Det er et af de mange dejlige steder i kommunen, der er truet af motorvejsbyggeri.

Sommerturen gik til Møn. Først kørte vi til Fane-fjord kirke med de berømte kalkmalerier. Vi så den imponerende langdysse Grønsalen og endelig Klekkende Høj, der er en dobbelt jættestue. Senere kørte vi til det lille dejlige slot Liselund, som vi fik forevist. Efter at have besøgt Elmelunde kirke, også med berømte kalkmalerier, kørte vi til Stege, hvor de hurtige kunne nå at se museet. Andre nøjedes med konditoriet, hvilket heller ikke var at foragte. Alt i alt en dejlig og veltilrettelagt tur. Efter-årsturn den 20. sept. til Roskilde kørte vi i private biler. Det er en god ide når vi ikke skal så langt. Vi blev vist rundt i Roskilde Domkirke, som de fleste naturligvis kendte, men ikke tidligere havde fået forevist. Roskilde Adelige Jomfrukloster fik vi på levende vis forevist af priorinden. Vi sluttede af i Set. Jørgensbjerg kirke. Et spændende besøg i en dejlig kirke. Tak til turudvalget for deres indsats.

I 1980 forsøgte vi os for første gang med studiekredse. Starten hertil var "Loven om kommuneplan" og kommunens oplæg. Det var utrolig spændende at arbejde i gruppen, for de fleste af os var det et område, vi ikke havde arbejdet med før. Arbejdet mandede ud i en rapport til kommunen i slutningen af juni (den kan rekvireres hos undertegnede). Da vi ikke mente, at rapporten 100% kunne dække de synspunkter, gruppen var kommet til, enedes vi om at supplere denne med en udstilling. Ved en kæmpeindsats fra Arkivet og en lille gruppes side blev den et præcist udtryk for gruppens meninger.

Til yderligere at belyse de værdier, der ligger i kommunens landskab og miljøer lavede vi 11. okt. en eks-kursion med Finn Kofoed- tidligere lærer ved kommunen. Gennem hans levende fortællemåde fornemmede vi isens bevægelser, smeltevandsporte og stenalderhavets udstrækning. Vi så oldtidsvejen ved Hove og fik udpeget overpløjede høje. Til sidst prøvede vi at komme ind på "Smørholmen". Det var umuligt. Det er synd, at man intet må røre sådan et sted for fredningsmyndighederne.

Turen var et godt udgangspunkt for studiekredsen i arkæologi. Takket være Jauré Nielsen fik vi sat et program sammen. Hans indsats som formidler af arkæologiens mysterier var prisværdig. Vi, der deltog, fik en masse god viden. Efter studiekredsens ophør mødes medlemmerne den sidste onsdag i hver måned.

Endelig er en studiekreds i gotisk skrift begyndt den 6. jan. med Jens Westerlund fra Slangerup som lærer. Også denne gruppe er kommet godt igang og vil "køre" hele foråret.

Gennem SLF har Ove Holmfred, som redaktør af vores publikationer, deltaget i et kursus på Hindsgavl i "Redaktions- og skribentvirksomhed". Vi var glade for, at han ville deltage og håber naturligvis at høste af hans viden på længere sigt. Der arbejdes på udgivelse af forskellige ting, bl.a. Ledøjebogen, som efterhånden har figureret i flere beretninger. Det er sværere end man skulle tro at være udgiver. Men der arbejdes - vær vis på det.

I samarbejdet med omegnens historiske foreninger har der også i år været tilbud til vore medlemmer. I januar deltog flere af vore medlemmer i en meget vellykket tur til Israel, og i perioden 15.-18. maj deltog endnu flere i en bustur til Lübeck og Slesvig. Desuden har der været holdt 2 møder mellem foreningernes bestyrelser.

Jeg havde håbet, at jeg havde kunnet indlede denne beretning med at fortælle, at vi nu havde fået vores inderlige ønske opfyldt om at disponere over -noget af - Tuteins gamle skole i Smørumovre. Den endelige afgørelse er "på trapperne". Det er af afgørende betydning, at Arkivet får bedre lokaler, og vi har i vores snart mange henvendelser til kommunen anmodet om, at Historisk Forening og Lokalhistorisk Arkiv får lokalefællesskab netop her. For at få en rigtig begrundelse for de behov, vi selv synes var indlysende, havde vi besøg af Amtsmuseumsrådets konsulent Annelise Walsted. Sammen med hende fik vi indblik i, hvad der er minimums ønsker og selvfølgelig også de utopiske ønsker. Ydermere har jeg deltaget i Dansk Kulturhistoriskforenings

kulturhistorisk Museumsforenings sommerkursus i Genstandsregistrering, meget udbytterigt og et vigtigt led i forbedelserne til den opgave, det er, at skulle starte en samling. Men foreløbig kan vi kun håbe på byrådets velvilje.

Forhåbentlig er de spørgsmål, jeg indledningsvis stillede, blevet besvaret positivt. Vi er i bestyrelsen altid lydhøre overfor ideer og emner, som kan tages op og håber meget, at medlemmerne vil fremføre deres meninger.

Kommende arrangementer.

I samarbejde med de historiske foreninger i vores nabolag arrangeres en bustur til Ribe fra den 28.-31. maj. Detailleret program kan fås ved henvendelse til Lone Brüsç 97 37 32.

Historisk forenings sommertur er fastlagt til den 13. juni. Der arbejdes ihærdigt i turudvalget, som på et senere tidspunkt vil udsende det endelige program. Men reservér dagen allerede nu.

LEDØJE-SMØRUM LOKALHISTORISKE ARKIV

ÅRSBERETNING 1980

Ledøje-Smørum Lokalhistoriske Arkiv har haft et godt og travlt år i 1980, og vi glæder os over, at flere og flere både inden for og uden for kommunen henvender sig til arkivet.

Lokalhistorisk Arkiv har afholdt én udstilling i 1980: "Værd at værne". Udstillingen var inspireret af kommuneplandebatten i foråret og det studiekredsarbejde, hvor også Historisk Forening deltog, og den handlede om de landskaber, landsbyer og andre kulturhistoriske værdier, der er værd at bevare i kommunen. Vi lagde vægt på områderne omkring Hove og Smørumovre, hvor der er planlagt henholdsvis transportkorridor og industrikvarter. Fotografier og kort viste landskabets geologiske tilblivelse, Smørumovres historiske udvikling og eksempler fra hele kommunen på det liv i landsbyerne, som bør bevares, såvel erhvervs- som foreningsliv.

Borgmester Elin Jacobsen åbnede udstillingen den 10. november på Søgerskolen, hvor Historisk Forening var vært ved et lille traktement for de ca. 30 fremmødte. Til åbningen var bl.a. kommunalbestyrelsen og repræsentanter for de studiekredse, der arbejdede med kommuneplanlægningen, inviteret. Udstillingen blev senere vist på Biblioteket og på Balsmoseskolen.

Udstillingen var blevet til i et samarbejde med Kjeld Sørensen og Bent Nielsen fra Historisk Forenings studiekreds og Henning Lektønen. Seminarielærer Finn Kofoed havde venligst stillet sit geologiske materiale til vores rådighed. Vi vil her gerne rette en tak for al hjælp i forbindelse med udstillingen.

Fra åbningen af udstillingen "Værd at værne".
Bent Nielsen foto.

Fra åbningen af udstillingen
"Værd at værne". Bent Nielsen fot.

Endelig vil vi nævne, at skoler eller andre interesserede er velkomne til at låne hele eller dele af udstillingen, som består af 6 plancher.

Blandt de projekter, hvor arkivet har kunnet være til hjælp, kan nævnes følgende: stud.agro. Henning Lektonen, der læser på Landbohøjskolens linie for landskabsarkitekter, arbejder med Smørumovre og byens placering i landskabet. Projektet skal munde ud i et forslag til bevaringsplan for området. Det har været spændende at følge, og der vil også komme mere om det her i bladet.

Desuden har 3 arkitektstuderende, der arbejdede med landsbyanalyse og registrering af landsbymiljø, rettet henvendelse om materiale, ligesom nogle HF-studerende, hvis emne var Brugsforeninger.

Arkivet har udlånt fotografier ved flere lejligheder bl.a. til "Livet på landet i gamle dage", en emneuge på Balsmoseskolen, og til "Kend din kommune", et projekt hos spejderne.

I årets løb har arkivet modtaget flere gode afleveringer, og vi har indsamlet en del fotografier, de fleste til affotografering. Vi forsøger desuden løbende at få fotograferet begivenheder og steder i kommunen, især hvor der skal bygges eller på anden måde laves om. Arkivets avisudklipssamling er blevet ordnet og suppleres hele tiden, ligesom også vores lydbåndssamling forøges.

Samarbejdet med de andre lokalhistoriske arkiver i Storkøbenhavn i LASK er fortsat, og der har bl.a. været arrangeret besøg i Nationalmuseets 2. og 3. afdelings billedsamlinger. Desuden har LASK i oktober afholdt kursus i interviewteknik. Kurset strakte sig over 3 aftener, og vi kom bl.a. ind på emner som forskellige interviewformer og registreringsmåder, etiske problemer og klausuler. Herfra deltog Else Herrmann, Kirsten Fauk og Anne Marie Kyed Pedersen.

Endvidere har Anne Marie Kyed Pedersen deltaget i Dansk Historisk Fællesforenings og Sammenslutningen af Lokalhistoriske Arkivers årsmøde i Ebeltoft og været med som observatør ved en række møder i LAFA (Lokalhistoriske Arkiver i Frederiksborg Amt) om landsbyregistrering med henblik på planlægningen af en lignende registrering af landsbyer her i kommunen.

En stor glæde og opmuntring var det for os at modtage 2.500 kr. fra Kulturministeriets Tipsmidler, formidlet gennem Sammenslutningen af Lokalhistoriske Arkiver, som i år havde 20.000 kr. til fordeling mellem landets ca. 300 arkiver. Pengene skal bruges til et arkivskab.

Det altoverskyggende projekt, som arkivet i 1981-82 skal være med i, er kampagnen for indsamling og registrering af de folkelige bevægelsers arkiver. Kampagnen arrangeres af de lokalhistoriske arkivers sammenslutninger i Frederiksborg, Roskilde og Københavns Amter, og begynder i år med registrering af de foreningsarkiver, som ligger i de lokalhistoriske arkiver, og med indsendelse af kopier af registreringsbladene til kampagnens fællessekretariat i Roskilde. Desuden skal der udarbejdes lister over eksisterende og nedlagte foreninger. Derfor vil vi allerede nu opfordre formænd eller bestyrelsesmedlemmer især fra nedlagte foreninger i kommunen til at kontakte os.

Til slut vil vi gerne rette en tak til alle, der har afleveret noget til arkivet, og til Kommunen, Biblioteket og Skolerne for godt samarbejde.

Ledøje-Smørum Lokalhistoriske Arkiv, Smørumvej 30 (privathuset ved siden af værkstedsskolen og den nye ungdomsskole, indgang i gavlen) har åbent 1. torsdag i hver måned kl. 19.30-21.30. men alle interesserede er velkomne til at ringe til undertegnede privat.

Anne Marie Kyed Pedersen
tlf. 02-657505

Kirsten Fauk
tlf. 02-975063

Kofoeds ekskursion

EN VARTOVBONDE I SMØRUMOVRE.

I 1700-tallet fæstede en søn ofte gården efter faderens død eller når forældrene gik på aftægt. For at få fæstet efter faderens død, skulle sønnen godkendes af den godsadministration, hvorunder gården hørte - i denne sag var det Vartov hospital i København. Desuden skulle moderen firvilligt afstå gården til sønnen. Denne underskrev fæstebrevet ofte med den tilføjelse, at han skulle være en kærlig søn og udvise en skikkelig opførsel over for sin moder. Men som så ofte følger handling ikke altid hensigten, og en søns fæstemål kunne derfor blive en trist affære for en moder, der skulle leve under samme tag som sønnen.

Willum Mortensen i Smørumovre (muligvis Odderbjerggård) udviste en "slet og ukærlig opførsel" overfor sin familie. Undertiden gik han på Smørum Kro og kom drukken hjem til gården. Her kom han i skænderi med sin kone og sin moder, og ikke så sjældent vankede der "hug og slag" til de to kvinder.

En søndag morgen i november 1748 kom Willum Mortensen fuld hjem. Det udviklede sig til en familiestrid, hvor Willum slog sin kone Margrethe og sin moder Karen. Samtidig truede han dem på livet og sagde at "for dem ville han gerne klæde hjul og stejle". En tjenestepige og en karl kom til, men alle forsøg på at berolige Willum slog fejl. Først da et par naboer dukkede op, faldt Willum til ro. Margrethe og moder Karen var stærkt chokerede, og næste dag tog Margrethe til København, hvor hun gik til Vartovs hospitalsforstander og beklagede sig over sin mand. Hun forklarede, at manden slog hende, og når moderen lagde sig imellem, overfaldt manden også sin moder.

Vartovs hospitalsforstander indkaldte Willum til et forhør. Her mødte Margrethe og mor Karen op med tjenestepigen og karlen samt naboerne som vidner. Willum blev klar over den alvorlige anklage mod ham og før vidnerne kunne afhøres, brød han ind og tilstod sin "slette og ukristelige" opførsel. Han lovede fremover ikke at slå sin kone og moder, og de skulle "aldrig finde ham i drukkenskab mere". Han ville herefter "begange dem med kærlighed såvidt som en søn kan være sine forældre og sin hustru pligtig".

Hospitalsforstanderen var imidlertid tvungen til at sende sagen videre til den kgl. commission over fattigvæsnet i København. Her idømtes Willum Mortensen 4 ugers strengt arbejde i Rasthuset, og man gjorde opmærksom på, at det var en mildere dom, end han efter loven ellers kunne idømmes. Hospitalsforstander Stendrup var betænkelig ved, at en ellers dygtig bonde i 4 uger skulle være væk fra gården, og han sendte derfor en skrivelse til commissionen. Stendrup gjorde opmærksom på, at Willum Mortensen var en dygtig og stræbsom bonde, som havde fortrudt sin slette opførsel mod hustruen og moderen. Han bad derfor commissionen stille straffen i bero, da han mente, at frygten for straffen ville "tøjle" Willum Mortensen. Men skulle han igen opføre sig slet, da skulle straffen omgående "befordres".

Commissionen benådede Willum Mortensen, idet man gjorde opmærksom på, at det var under Vartovs ansvar. Det er tydeligt, at hensynet til gårdens drift har været større end hensynet til at efterkomme loven.

Rita Holm

Et digt.

Som nævnt i formandens beretning holdt forfatteren - krønikeskriveren, som han selv kalder sig - Poul Hammerich foredrag den 2. dec.

Han begyndte foredraget med, hvad han betegnede et digt til foreningen. Vi fik det bagefter. Digtet er et udtryk for en af de metoder, Poul Hammerich bruger i sin krønikeskrivning. Det er delt op i 3 perioder, f. eks. 1944 -53 og bruges således, at ordene i denne periode ikke fandtes før 1944. Det er utroligt, så svært det er at huske, hvornår forskellige begreber er dukket op.

Da digtet er skrevet specielt til Ledøje-Smørum Historisk Forening, har Poul Hammerich udelukkende brugt ord, der begynder med l eller s.

Ledøje - Smørum.

1944 - 53.

Lederskab, legegade, lønsomhedskontrol,
sambeskattet, servoteknik, spritbilist,
strygefri, sulfo, supermarked, systemtipper.

1953 - 62

Lamineret, langtidsparkering, lavtlønskrav,
liggevogn, L0, lotto, lønglidning,
skorpefri, soveby, stereo, stilethøle,
strømpebukser, sultestrejke, supertanker.

1962 - 72.

Letmælk, livskvalitet, lokalråd, låneloft,
lårkort,
sabbatår, sanitør, skærmtrold, slumstormer,
sparekniv, smørbjerg, storfamilie,
sygesikring, søstersolidaritet.

"EN LANDSBYDEGNS ERINDRINGER"

af

F. Herrmann.

Barndommen i Hove.

Jeg er født her i kommunen, i Hove skole, i 1908, hvor min far var lærer fra 1900 til 1922. Her startede jeg min skolegang i "Pogeskolen" og kom herfra til at gå hos far (i toklasset hovedskole) til jeg var 11 år. Så blev jeg sendt til Ballerup realskole. Jeg skulle med toget fra Veksø station om morgenen og kom tilbage igen kl. 15, og så havde jeg turen hjem igen fra stationen. (7½ km). Det var en streng tur, især om vinteren med dårlige veje, mørke både morgen og aften, en dårlig cykel, og mange gange måtte jeg gå turen, der fandtes jo ingen offentlige transportmidler den vej.

Til Ledøje.

1922 blev far kaldet til førstelærerembedet i Ledøje, og vi kom til at bo i Fr. IV's rytterskole, til den nye blev bygget i 1924. Far flyttede, fordi han havde den lange vej til Smørum kirke, hvor han var organist, den gang hørte det med til embedet, og han syntes, vejen gennem Edelgavealleen var ham for streng, især om vinteren.

Da jeg var 15½ år, tog jeg præliminæreksamen. Jeg synes nu, det var alt for strengt - vi skulle lære en forfærdelig masse, så fritid i barndommen kendte vi ikke meget til, der var altid lektier, der skulles læres, og det kneb mange gange, når jeg så, hvordan de andre børn kunne holde fri. Pubertetsalderen var der jo ingen, der tog sig af dengang!

Uddannelsen til lærer.

17 år gammel kom jeg i "Præparandklasse" i Karise et år for at forberede mig til optagelsesprøven på Jonstrup seminarium - den mest infame eksamen, jeg har været med til. Vi var 66 til prøven, og der skulle kun optages 22. Vi fik intet at vide om, hvordan det gik i de forskellige fag, og først den sidste dag blev vi samlet, og navnene blev råbt op på dem, der blev optaget. Jeg nåede at blive nr. 12, og jeg skal antyde, jeg blev glad. Mange med et gennemsnit på mg+ måtte gå.

Nu kom der en tid med meget arbejde i skønne omgivelser, der lige var noget for mig, der gennem far havde fået øjnene op for al den skønhed, vi er omgivet af.

På seminariet gjaldt det om, at vi fik så megen visdom indprentet som vel muligt, så det blev et strengt terperi, men hvordan vi skulle undervise børnene skortede det meget på. Vi havde øvelsesskole, men jeg nåede da vist ikke at undervise mere end 3-4 gange i løbet af de tre år, seminarietiden varede, og efter min mening var det jo netop det, vi havde brug for, når vi blev sluppet ud som unge lærere, men det måtte vi altså selv se at finde ud af bagefter.

I seminarietiden cyklede jeg fra Ledøje til Jonstrup hver dag undtagen i januar, februar og marts måneder, hvor jeg boede dernede. Det var 20 km om dagen, men far havde lovet, at jeg skulle få min uddannelse gæld-frit. Der var ingen uddannelsesstøtte dengang til at købe biler, stereoanlæg og lignende ting for.

Hvordan får man en stilling ?

Den 20. maj 1930 (21 år) blev jeg demitteret, og nu begyndte kampen for at få noget at bestille. Der var jo dengang et vældigt overskud af lærere. Vi glædede os nu til at komme ud og prøve kræfter i Den danske folkeskole, men alle vegne hvor vi søgte arbejde som vikar, løb vi panden mod en mur af ansøgere - en 60-70 til hver stilling. Efter et halvt år prøvede jeg på at springe fra, men ingen kunne bruge en med en lærereksamen. Dog var jeg heldig til sidst og fik et 4 mdr's vikariat i Kildebrønne i et andenlærerembede i en 5. klasse skole, hvor der i ældste klasse var 48 elever, så der var noget at tage fat på.

Det gik meget fint og førte til, at jeg blev vikar ved juletid samme år (1931) i et andenlærerembede i Greve.

Da embedet blev opslået, søgte jeg det, men vidste, der var over 60 ansøgere, så det så håbløst ud, men en mandag morgen, jeg kom derned, fortalte naboerne mig, at der var sat lister igang for mig, hvor alle forældre, undtagen een, havde underskrevet, og så blev jeg indstillet som nr. 1 og fik embedet. Lønnen var 5,50 kr. om dagen. Jeg blev gift, men vi var meget fattige. Tænk hvis jeg skulle have et par sko (10,50) var det to dages arbejde, for slet ikke at tale om, når vi skulle have tøj! Jeg tjente lidt ekstra i aftenskolen om vinteren ca. 250 kr. Vi var så i Greve i fem år til 1937.

Lærer i Ledøje.

I 1936 blev min far syg og måtte søge sin afsked i 1937, og jeg blev opfordret til at søge hans førstelærerembede. Jeg var ikke så glad for det, da det var min barndomsby, og for at få opbakning forlangte jeg at blive eenstemmigt indstillet af sogneråd, skolekommission og forældreråd, og det blev jeg.

Jeg kunne jo være "høj i hatten", for der kunne ikke ske andet, end jeg blev i Greve. Det gik langt over forventning.

Skolen var 3 klasset, og der var 60-70 børn. Jeg var glad for arbejdet, for i en skole af den størrelse kunne man rigtig lære børnene, forældrene og hjemmene at kende og komme "ind på livet af hinanden". Der var bare det kedelige, at Ballerup real-skole hvert år tog toppen af vort ældste hold. Vort mål var selvfølgelig at bibringe børnene så mange kundskaber som vel muligt, men samtidig gøre dem til gode samfundsborgere den dag, de forlod skolen.

Vu er det blevet sagt, at der ingen trivsel var i sådan en skole, men hvordan det skal forstås, ved jeg ikke, for hvis det f.eks. var snestorm, måtte forældrene køre børnene til skolen på traktor, med heste eller på anden måde, for de ville i skole og plagede forældrene for at komme afsted.

Til embedet hørte tjeneste i kirken, og jeg var organist og kirkebylærer i Ledøje kirke i 28 år. Det var meget arbejdsbundne år, men jeg var økonomisk afhængig af det, da vore to piger var under uddannelse, og vi ikke kunne få uddannelsesstøtte nogen steder fra.

Nye forhold.

1959 blev Søagerskolen startet og Ledøje skole nedlagt. Her blev jeg så lærer med mange børn, som jeg kendte noget til, og jeg følte nærmest, det var en "uddannelsesfabrik", hvori jeg blev et hjul i maskineriet. Dog vænnede jeg mig til det og blev også glad for det. Jeg nåede aldrig at få den intime kontakt med børn og forældre som i Ledøje, der var for mange, man ikke lærte at kende, og jeg synes, børnene ikke er så interesserede i deres arbejde som tidligere. Det er måske de nye skoletankers skyld, eller måske er jeg blevet for gammel til rigtigt at forstå dem.

Tilbageblik.

Jeg har haft mange glæder i min lange "skolemestertid". Var der noget skønnere, end når forældre kom og takkede en for det, man havde været for deres børn, eller man så det gå dem godt frem gennem livet? -Men skuffelser har der selvfølgelig også været. Værst, når man blev beskyldt for noget, man ikke havde gjort, og ikke kunne få lov at forsvare sig, og mange gange har jeg følt, at en lærer altid skal være den tabende (selv om han har ret), og mange gange må han gå hjem, skuffet og bitter.

Jeg har i mit liv prøvet at dele "sol og vind" lige, så godt jeg har kunnet, og er det ikke lykkedes - vi er jo kun en slags mennesker - beder jeg forældre og elever tilgive mig mine fejltagelser; men samtidig benytter jeg mig af at kunne takke forældrene for den tillid, de har vist mig ved at betro mig deres børn.

Man kan spørge om, hvilken tid jeg foretrak, den gamle eller den nye. - Jeg ved det ikke!

Hvad laver jeg så nu? Jo, så længe jeg har mit hus og min have, mine bøger, mine børn og børnebørn, og så længe der går en fisk og venter på mig i Øresund, skal jeg nok få tiden til at gå. Arbejdsevnen er nu nedsat, og alt tager længere tid.

.. juli 1974 var min lærergerning slut. Jeg stammer fra en stor lærerfamilie. Min far havde 3 brødre, der alle var lærere, jeg er 6. generation, men her stopper det også, for i familien Herrmann er der ingen nu til at føre traditionerne videre.

FORENINGENS BESTYRELSE:

Formand	Lone Brüsck	97 37 32
Næstformand	Vilh. Nielsen	16 90 12
Kasserer	Erik Petersen	65 25 79
	Karen Strand	97 38 17
	Else Herrmann	97 51 96
	Inge-Lis Nielsen	97 66 53
	Anne Marie Kyed Pedersen	65 75 05

ARKIVET:

Adresse: Smørumvej 30

Arkivet har åbent den 1. torsdag i hver måned
kl. 19.30 - 21.30 og efter aftale.

Arkivarer:	Anne Marie Kyed Pedersen	65 75 05
	Kirsten Fauk	97 50 63

KONTINGENT 1980: Kr. 50,- pensionister halv pris.

Dette blad udgives af:

Ledøje-Smørum historiske forening og arkiv.

Ansvarshavende: Ove Holmfred, Irishaven 70.

Forenings bomærke er tegnet af Bent Eggert.

